

På disse sidene i Tidsskriftet – legelivet – finner du stoff om legers liv. Her er det presentasjon av arbeidssteder, nyhetssaker, nye doktorgrader, nye spesialister og minneord. Alt samlet på ett sted – så du kan følge enda bedre med.

Kristin Viste.
Foto: Einar Nilsen

Kristin Viste er ph.d og jobber som lege i spesialisering ved Kreftavdelingen, Haukeland universitetssykehus.

«Jeg lærte også at overdreven selvdagnostikk ikke er lurt»

Medisinere og helseangst

Vi snakket en del om medisinstudentsyndromet da vi var studenter. Men har egentlig medisinstudenter og ferdige leger mer helseangst enn andre?

I sommer oppdaget jeg plutselig en kul på skulderen. Ganske automatisk begynte jeg å kartlegge relasjon til hud og underlag, størrelse og konsistens. Min første automatiske tanke var: Hvor kan dette være en metastase fra – kanskje litt påvirket av noen måneders arbeid med til dels unge kreftpasienter. Heldigvis begynte kulen raskt å klø, og jeg innså at jeg hadde utsatt et hittil reaksjonsløst myggstikk for en særdeles grundig klinisk undersøkelse.

I 1960-årene kom de første artiklene hvor man omtalte helseangst hos medisinstudenter, og begrepet medisinstudentsyndromet oppsto (1). Opptil 70 % av studentene som inngikk i studiene, hadde en lett form for helseangst. Hypotesen var at kunnskap om symptomer på sykdommer både ga en tendens til å kjenne etter om disse symptomene var til stede, og å tolke ufarlige symptomer som tegn på farlig sykdom.

Selv om disse første studiene var ukontrollerte kassuserier, fikk de lenge stå ubestridt. Nyere, kontrollerte studier har vist at det ikke er så store forskjeller mellom medisinstudenter og andre studenter som man skulle tro. Forekomsten av helseangst er lik, og det er lik tendens til å oppsøke lege (2, 3). Dette gjelder også blant norske studenter (3). Om

noe oppsøker legestudentene lege sjeldnere enn andre studenter. Stort sett er studiene gjennomført med jusstudenter som kontrollgruppe, en gruppe som ble valgt med argumentet om at dette var kontrollgruppen i alle tidligere studier. Det ser imidlertid ut til at trenden også gjelder andre studentgrupper og ikke-studenter (1, 2).

Mens legestudenter ser ut til å få mindre helseangst når de blir mer erfarne (4), er det for meg ukjent hvordan det går med oss som er ferdige leger. Kanskje har vi lært å berolige oss selv. Diagnosen myggstikk ble stilt ganske raskt i mitt tilfelle. Jeg lærte også at overdreven selvdagnostikk ikke er lurt. Mitt hittil stille myggstikk fortsatte å klø infernalsk i flere dager, ufarlig og unødvendig.

Kristin Viste
kristin.viste@helse-bergen.no

Litteratur

1. Howes OD, Salkovskis PM. Health anxiety in medical students. *Lancet* 1998; 351: 1332.
2. Waterman LZ, Weinman JA. Medical student syndrome: fact or fiction? A cross-sectional study. *JRSM Open* 2014; 5: 2042533313512480.
3. Ellingsen AE, Wilhelmsen I. Sykdomsangst blant medisins- og jusstudenter. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2002; 122: 785–7.
4. Moss-Morris R, Petrie KJ. Redefining medical students' disease to reduce morbidity. *Med Educ* 2001; 35: 724–8.